

İlgili Kanun / Madde
1475 S. İşK/14

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/6681
Karar No. 2025/8257
Tarihi: 23.10.2025

- YAŞ DIŞINDA EMEKLİLİK KOŞULLARINA HAK KAZANMA
- YAŞIN DIŞINDA EMEKLİLİK KOŞULLARINA HAK KAZANMANIN KIDEM TAZMİNATI ÖDENMESİNİ GEREKTİREN BİR FESİH TÜRÜ OLDUĞU
- YAŞ DIŞINDA EMEKLİLİK KOŞULLARINA HAK KAZANMANIN İŞ YASASINDA HAKLI FESİH NEDENİ OLARAK DÜZENLENMEMİŞ OLMASI

ÖZETİ Uyuşmazlık, davalı işyerinden yaş hariç emeklilik hakkını kullanarak ayrılmış bulunan davacının, işyerinde uygulanan Bireysel Emeklilik Sistemi gereği fon hesabında biriken işveren katkı payını almaya hak kazanıp kazanmayacağı hususuna ilişkindir.

(...)

Somut olayda davacı 26.05.1982 doğumlu olup fesih tarihinde 37 yaşındadır. Yasal emeklilik koşulları oluşmadığı gibi 3 yıl bekleme şartı da gerçekleşmemiştir. 4857 sayılı Kanun'un 24. maddesinde işçinin haklı nedenle derhâl feshi düzenlenmiş olup yaş dışında emeklilik koşullarına hak kazanmış olma durumu yasal mevzuat uyarınca kıdem tazminatı ödemesini gerektiren bir neden olarak düzenlenmiş olsa da haklı fesih nedeni kabul edilemeyeceğinden davanın reddi yerine kabulü isabetsiz olmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 04.06.2009 - 19.02.2016 tarihleri arasında en son yönetici olarak çalıştığını, 19.02.2016 tarihinde kıdem tazminatına esas yazı ile davalı işverenliğe başvurarak 3.600 gün prim ödeme süresini doldurduğu gerekçesiyle iş sözleşmesini sona erdirdiğini, davacının Haziran 2014 tarihinde Bireysel Emeklilik Sistemine (BES) geçiş yaptığını, davalı işverende emeklilik sistemi üyeliği bulunan davacının işveren tarafından sağlanan kolaylıklar çerçevesinde 15.07.2014 tarihinde yeni emeklilik sistemine geçiş teklifinin kabul edildiğini ve geçmiş hizmet süresi için hesaplanan emeklilik birikimleri hesaplanarak yeni BES fonuna aktarıldığını, davacının her ay brüt ücretinden %3 oranında kesinti yapılarak fon hesabında birikim oluşturulduğunu, davalı işveren tarafından %5 oranında katkı payı tutarı hesaplatılarak davacıya ait emeklilik fonuna yatırıldığını, fona yatırılan katkı payı tutarlarının kesintisiz olarak nakde çevrilerek işçiye ödendiğini, davacının iş sözleşmesinin emeklilik sebebiyle sona ermesi sonrası davacı tarafından yapılan başvuruya rağmen davacıya ödenmesi gereken tutarın ödenmediğini ileri sürerek bireysel emeklilik alacağının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının, davalı Şirkette 04.06.2009-19.02.2016 tarihleri arasında çalıştığını ve emeklilik nedeniyle istifa ettiğini, 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe giren ve davalı Şirket tarafından BES tabanlı oluşturulan Unilevler Türkiye Tanımlanmış Katkı Esaslı Emeklilik Planı Yönetmeliği'ne geçiş imkânı tanındığını, davacının bu Yönetmelik'e 15.07.2014 tarihinde geçiş yaptığını, davacının geçiş yapması nedeniyle İştiraksiz Emeklilik Yönetmeliği kapsamında biriken fon BES tabanlı sisteme aktararak davacının İştiraksiz Emeklilik Yönetmeliği'ne dair hiçbir hakkının kalmadığını, davacının geçiş yaptığı BES tabanlı Unilevler Türkiye Tanımlanmış Katkı Esaslı Emeklilik Planı Yönetmeliği'nin davalı Şirket tarafından Hazine Müsteşarlığına gönderildiğini ve Hazine Müsteşarlığınca Şirket İç Yönetmeliği'nin kanuna ve mevzuata uygun bulunduğunu, davacının BES tabanlı Emeklilik Planı Yönetmeliği'nde 3 yıllık hak kazanma süresini doldurmadığını ve 3 yıldan önce ayrılanlar için ön görülen hak kazanma şartlarının hiçbirini sağlamadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının davalı işveren bünyesinde 15.08.2005-30.11.2008, 04.06.2009-19.02.2016 tarihleri arasında çalıştığı, işten çıkış nedeninin sigorta kayıtlarında emeklilik için yaş

dışında diğer şartların tamamlanması olduğu, davacı adına kayıtlı 18.08.2014 tarihli iki adet bireysel emeklilik sözleşmesi olduğu, sözleşmede fesih tarihinin 21.03.2016 olduğu, hak ediş tutarının %100 olarak belirtildiği, davacıya aynı tarihte "EMK" adı altında bir kısım ödemeler yapıldığı, davacının 15.07.2014 tarihinde Unilever Türkiye Tanımlanmış Katkı Esaslı Emeklilik Planına katıldığı, 19.02.2016 tarihinde kendi isteği ile ayrıldığı, dosyaya ibraz edilen BES mevzuatı uyarınca 3 yıllık hak kazanma süresi dolmadan önce üyenin Şirketten istifa ederek ayrılması, işverenin iş sözleşmesini haklı nedenle feshetmesi hâlinde katkı payına hak kazanmayacağı, üyenin kendi isteği ile haklı nedenle iş sözleşmesini feshi, Şirket kararı ile üyenin Şirketten ayrılması hâllerinde katkı payına hak kazanacağı, ayrıca üyenin ne şekilde ayrılırsa ayrılırsın kendisi tarafından ödenen katkı payına hak kazanacağının hükme bağlandığı, Şirketten emeklilik nedeniyle ayrılma hâlinde ise yaş şartının da tamamlanması koşulunda katkı payına hak kazanılacağına öngörüldüğü, davacının davalı işyerinden yaş dışında diğer koşulların tamamlanması ile emeklilik nedeniyle işten ayrıldığı, başka bir işyerinde çalışmaya başladığı, davacı ayrılırken kendisine kıdem tazminatı ödemesi yapıldığı, dava dışı Allianz Yaşam ve Emeklilik AŞ tarafından dosyaya gönderilen yazıda davalı Şirkete ödenen sözleşmeden kaynaklı 35.754,17 TL aktarım bedeli ile 53.631,23 TL olmak üzere toplam 89.385,40 TL aktarım bedeli içinde işçi katkısı olmadığı, bu tutarın davalı Şirkete geri ödendiği anlaşıldığından davacının mevzuat gereği yasal unsurları oluşmayan emeklilik alacağı talebinin reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelik ve buna dayanılarak işyerinde uygulanan Unilever Türkiye Tanımlanmış Katkı Esaslı Emeklilik Planı Yönetmeliği'nde hak kazanma süresinin tamamlanmasından önce iş ilişkisinin sonlanması hâlinde, işveren katkı payına hak kazanılması bakımından 4857 sayılı İş Kanunu (4857 sayılı Kanun) hükümlerine atıf yapıldığı, buna göre istifa ve işverenin haklı sebeple feshi durumunda hak kazanılamayacağının, işçinin haklı sebeple fesih hâllerinde süre koşulu uygulanmaksızın işveren katkı payına hak kazanacağının düzenlendiği, yaş hariç emeklilik 4857 sayılı Kanun'da yer almamakla birlikte, hâlen yürürlükte bulunan 1475 sayılı Kanun'un 14. maddesine 25.08.1999 gün ve 4447 sayılı Kanun'un 45. maddesi ile eklenen 5. bent uyarınca, işçinin emeklilik konusunda yaş hariç diğer kriterleri yerine getirmesi hâlinde kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde kendi isteği ile işten ayrılması imkânı tanındığı, 4857 sayılı Kanun'un "1 - Diğer mevzuatta 1475 sayılı İş Kanununa yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır. Bu Kanunun 120 nci maddesi ile yürürlükte bırakılan 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 inci ve 2 nci bendi ile onbirinci fıkrasında, anılan Kanunun 16, 17 ve 26 ncı maddelerine yapılan atıflar, bu Kanunun 24, 25 ve

32 nci maddelerine yapılmış sayılır." şeklindeki geçici 1. madde hükmü de dikkate alındığında, yaş hariç emeklilik hakkının kullanılmasının istifa olarak nitelendirilemeyeceği, kanundan kaynaklanan haklı fesih sebebi olarak değerlendirilmesi gerektiği gerekçesiyle davanın kabulü yerine reddine dair İlk Derece Mahkemesi kararı ve buna ilişkin gerekçe dosya kapsamına nazaran isabetli olmadığından davacının istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesince verilen karar kaldırılarak, 17.02.2022 düzenleme tarihli, hesap yöntemi ve miktar itibarıyla taraflarca itiraz edilmediği anlaşılan bilirkişi raporundaki tespite göre yeniden hüküm kurulmak suretiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde:

1. BES mevzuatı uyarınca 3 yıllık hak kazanma süresinin dolmadığı,
2. 3 yıldan önce hak kazanma şartlarının ise oluşmadığı ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davalı işyerinden yaş hariç emeklilik hakkını kullanarak ayrılmış bulunan davacının, işyerinde uygulanan Bireysel Emeklilik Sistemi gereği fon hesabında biriken işveren katkı payını almaya hak kazanıp kazanmayacağı hususuna ilişkindir.

Davalı işyerinde uygulanan Unilever Türkiye Tanımlanmış Katkı Esaslı Emeklilik Planı Yönetmeliği'nin (3.3) hükmü şöyledir:

"a) Üyelerin BES hesaplarında biriken Şirket katkı payı tutarlarına ve varsa aktarım tutarlarına erişebilmesi için gereken süre (bekleme süresi) 3 yıl olarak belirlenmiştir.

b) Hak kazanma süresi, ilk şirket katkı payının ve varsa aktarım tutarının ödenerek bu Emeklilik Planı kapsamındaki üyenin BES sözleşmesinin yürürlüğe girmesiyle başlar.

c) BES mevzuatı çerçevesinde 3 yıllık hak kazanma süresi dolmadan önce üyenin şirketten ayrıldığı durumlarda

1.Şirketten istifa ederek ayrılan Üye, işveren katkı payları ve varsa aktarım tutarına hak kazanamayacaktır. Evlilik sebebiyle şirketten istifa ederek ayrılan üye için hak kazanma süresi uygulanmayacak, üye işveren katkı payına ve varsa aktarım tutarına hak kazanacaktır.

2. İş Kanunu'nun 24. Maddesi uyarınca Üye'nin iş akdini haklı nedenle feshetmesi durumunda Üye, işveren katkı payları ve varsa aktarım tutarına hak kazanacaktır.

3. İş Kanunu'nun 25. Maddesi uyarınca Şirketin iş akdini haklı nedenle feshetmesi durumunda Üye, işveren katkı payları ve varsa aktarım tutarına hak kazanamayacaktır.

4. Yukarıdaki 3 durum dışında üyenin Şirket kararıyla ayrıldığı durumlarda, Üye işveren katkı payı ve varsa aktarım tutarına hak kazanacaktır.

5. Üye, şirketten her ne şekilde ayrılırsa ayrılsın, kendisi tarafından ödenmiş katkı payına hak kazanacaktır."

Somut olayda davacı 26.05.1982 doğumlu olup fesih tarihinde 37 yaşındadır. Yasal emeklilik koşulları oluşmadığı gibi 3 yıl bekleme şartı da gerçekleşmemiştir. 4857 sayılı Kanun'un 24. maddesinde işçinin haklı nedenle derhâl feshi düzenlenmiş olup yaş dışında emeklilik koşullarına hak kazanmış olma durumu yasal mevzuat uyarınca kıdem tazminatı ödemesini gerektiren bir neden olarak düzenlenmiş olsa da haklı fesih nedeni kabul edilemeyeceğinden davanın reddi yerine kabulü isabetsiz olmuştur.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

23.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.